

AALBORG UNIVERSITET

**BUILD – Institut for
Byggeri, By og Miljø**
Trafikforskningsgruppen
Thomas Manns Vej 23
9220 Aalborg Ø

Tanja K. O. Madsen
Mobil: 2276 4112
Email: tkom@build.aau.dk

Underrapportering af trafikdræbte hos politiet? - sammenligning af dødsårsagsregistret og politidata

Forfattere: Tanja K. O. Madsen, Anne V. Olesen, Harry Lahrmann

Baggrund og formål

Normalt går vi ud fra, at politiet registrerer alle trafikdræbte, mens der forekommer en underrapportering for både alvorlige og mindre alvorlige personskadeuheld; underrapporteringen er størst for cyklister og lette personskader (Janstrup *et al.*, 2016). En hollandsk undersøgelse indikerer imidlertid, at det måske alligevel ikke er alle trafikdræbte, der bliver registreret som trafikdræbte i politiets registre (Schepers *et al.*, 2017). I undersøgelsen sammenlignede de antallet af dræbte cyklisters hos politiet med antallet af registrerede cyklister i det hollandske dødsårsagsregister. Resultaterne viste, at politiet kun registrerede ca. en tredjedel af det antal cyklister, som i dødsårsagsregistret var registreret som døde efter et ulykkehændelse på cykel (113 hos politiet vs. 344 i dødsårsagsregistret). Antallet af trafikdræbte cyklister i flerpartsuheld var til gengæld lige store i de to datakilder (hhv. 556 og 559). Det leder til en hypotese om, at der forekommer en stor underrapportering af selv trafikdræbte i Holland, i hvert fald når det kommer til cykelulykkehændelse.

Da Holland og Danmark på mange områder minder om hinanden, er det interessant at undersøge, om det samme skulle være tilfældet i Danmark. I givet fald vil det betyde, at vi ikke automatisk kan gå ud fra, at (stort set) alle trafikdræbte fremgår af politiets ulykkesdata. Formålet med denne undersøgelse er derfor at sammenligne antallet af trafikdræbte hos politiet med informationer fra dødsårsagsregistret (DAR) for at undersøge, om der forekommer underrapportering af trafikdræbte i Danmark på samme måde og i samme omfang som i Holland.

Anvendte metoder, analyser og fremgangsmåde

Oplysninger om trafikdræbte i perioden 2002-2018 er blevet udtrukket både baggrund af politiets registreringer og registreringer i DAR. Når en person i Danmark dør, udfylder lægen en dødsattest, og det er oplysningerne fra denne, som findes i DAR. I DAR klassificeres dødsfaldene ud fra ICD-10 koder. For trafikdræbte er det især koderne V01-V89, som er interessante, da disse dækker transportulykker på land. I udtrækket fra DAR har vi kigget på de trafikdræbte, hvor trafikulykkehændelsen har været den tilgrundsliggende årsag til dødsfaldet.

Klassificeringen i DAR adskiller sig fra ulykkesklassifikationen i politiets database ved, at kodningen knytter sig til den døde transportmiddel samt modpartens transportmiddel. Koden V10 dækker ek-

sempelvis over dræbte cyklister, som har haft et uheld med en fodgænger eller et dyr (WHO, 2019). I sammenligningen af de to datakilder er de politiregistrerede trafikdræbte, udtrukket fra vejman.dk, blevet inddelt på baggrund af elementarten for den trafikdræbte og dennes modpart, så det svarer til klassifikationen i DAR. Antallet er herefter sammenlignet både på overordnet niveau, fordelt på den trafikdræbtes transportmiddel samt for underinddelinger fordelt på modpart (V01-V89).

Resultater

I perioden 2002-2018 har politiet registreret 4766 dræbte, mens der er registreret 4843-4882 dødsfald i DAR, hvor et trafikuheld har været den tilgrundliggende årsag til dødsfaldet (Tabel 1). Det svarer til, at politiet har registreret 98% af antallet i DAR. I 91-93% af tilfældene har lægen, som udfyldte dødsattesten, været i kontakt med politiet.

Resultaterne dækker dog over store forskelle mellem trafikantgrupperne; for cyklister har politiet registreret 94% af de registrerede cyklister i DAR, og for varebiler har politiet registreret dobbelt så mange som i dødsårsagsregistret. En hypotese kan være, at trafikanten er blevet registreret i den forkerte gruppe i dødsårsagsregistret, eksempelvis at en trafikdræbt varebilsfører eller -passager er blevet registreret med en fejlagtig trafikantkode.

Undersøgelsens resultater tyder dermed på, at politiets opgørelse over trafikdræbte ikke umiddelbart er udsat for en underrapportering af betydning. Derimod er der stærke indikationer af, at lægens angivelse af trafikantarten ikke stemmer overens med politiets.

Tabel 1: Trafikdræbte i dødsårsagsregistret (DAR) og hos politiet, fordelt på den dræbtes transportmiddel.

Trafikantart dræbt	DAR*	Politi	Andel - politi/DAR	Læge i kontakt med politi ved udfyldelse af dødsattest
Fodgænger	816	715	88 %	90 %
Cyklist	646-649	610	94 %	91-92 %
Knallert (30+45) + Mc	747-753	759	101-102 %	92-93 %
3- eller 4-hjulet under 400 kg	44-49	11	22-26 %	78-100 %
Personbil + taxi	2238	2326	104 %	94 %
Varebil	122-131	260	198-213 %	88-100 %
Lastbil + sættevognstog	43-46	37	80-86 %	78-91 %
Bus	21-30	28	93-133 %	67-100 %
Øvrige	167-170	20	12 %	84-87 %
Total	4844-4882	4766	98 %	91-93 %

* Intervallerne på tallene i DAR skyldes, at grupper med 1-4 dræbte er diskretionerede og derfor ikke opgøres med det præcise antal.

Forslag til emneindplacering

Indlægget kan indgå under emnet "trafiksikkerhed"

AALBORG UNIVERSITET

**BUILD – Institut for
Byggeri, By og Miljø**
Trafikforskningsgruppen
Thomas Manns Vej 23
9220 Aalborg Ø

Referencer

- Janstrup, Kira H., Kaplan, Sigal, Hels, Tove, Lauritsen, Jens & Prato, Carlo G. (2016): Understanding traffic crash under-reporting: Linking police and medical records to individual and crash characteristics. *Traffic Injury Prevention*, 17:6, pp. 580-584. doi: <https://doi.org/10.1080/15389588.2015.1128533>
- Schepers, P., Stipdonk, H., Methorst, R., & Olivier, J. (2017). Bicycle fatalities: Trends in crashes with and without motor vehicles in the Netherlands. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour*, 46, 491-499. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.trf.2016.05.007>
- WHO (2019). Transport accidents (V01-V99). <https://icd.who.int/browse10/2016/en#/V01-V99>